

— ❦ — VIEȚILE SFINȚILOR ❦ —

Sorina Ciucă Dragoș Ioniță

SFÂNTUL IOAN BOTEZĂTORUL

CORINT

ÎNTRDUCERE

Inainte de venirea Fiului lui Dumnezeu în lume, evreii au primit mângâiere prin oameni drepi, bineplăcuți Domnului. Judecători, regi sau proroci, aceștia au avut rolul de conducători și de mijlocitori între Dumnezeu și poporul Său ales.

Prorocii, din rândul cărora face parte și Sfântul Ioan Botezătorul, au fost trimiși Domnului în mijlocul poporului Său, cu misiunea de a-i menține pe evrei pe calea cea dreaptă a credinței în adevăratul Dumnezeu. Și-au împlinit chemarea prin predici, minuni și prorociri, păstrând vie în conștiința

oamenilor făgăduința lui Dumnezeu că le va trimite un Răscumpărător.

Proroci sau profeți, cum mai erau numiți, sunt două cuvinte de origine greacă. Termenul *proroc*, rezultat din alăturarea prepoziției *pro* – *înainte* și a verbului *orao* – *a vedea*, desemnează pe cel ce vede evenimente care urmează să se întâmple. *Profet*, rezultat din alăturarea aceleiași prepoziții *pro* – *înainte* și a verbului *fimi* – *a zice*, se referă la cel ce prezice evenimente care urmează să aibă loc. Prin urmare, prorocii sau profeții erau cei care vesteau evenimente viitoare, întrucât Dumnezeu le descoperea ceea ce urma să se întâmple. Prorociile lor au vizat în special pe Răscumpărătorul făgăduit de Dumnezeu, Mesia sau Hristosul, cel care avea să-i răscumpere pe oameni din păcatul strămoșesc al neascultării lui Adam și Eva. Ei au prorocit când, unde și din cine se va naște Hristos,

patimile Mântuitorului, îngroparea și învierea Sa, cu alte cuvinte venirea și activitatea în lume a Fiului lui Dumnezeu.

Șirul prorocilor Vechiului Testament s-a încheiat cu Sfântul Ioan Botezătorul, numit și Înainte-mergătorul Domnului. Nașterea și activitatea sa au fost profețite de către predecesorii săi, prorocii Isaia și Maleahi. Aceste profeții au fost conștientizate și asumate de către Sfântul Ioan, care a zis despre sine: „Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: *Îndreptați calea Domnului*, precum a zis Isaia prorocul” (Ioan 1, 23). Așadar, misiunea sa a fost aceea de a pregăti omenirea pentru primirea Fiului lui Dumnezeu, deja venit în lume, prin botezul pocăinței practicat în apa râului Iordan. Și, cel mai important, L-a prezentat lumii pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, Răscumpărătorul făgăduit de Tatăl, Mesia cel așteptat. El a fost ultimul dintre

proroci, după cum afirmă și Mântuitorul, odată cu el legea și prorocii iau sfârșit (Matei 11, 13; Luca 16, 16), lăsând loc Evangheliei lui Hristos. A fost cel din urmă proroc care a vestit venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu, propovăduind oamenilor că „s-a apropiat împărăția cerurilor” (Matei 3, 2). Mesajul său îl face apostol înainte de timp, deoarece este și mesajul prin care Mântuitorul i-a însărcinat pe cei doisprezece ucenici ai săi, când i-a trimis în lume: „Mergând, propovăduiți, zicând: S-a apropiat împărăția cerurilor” (Matei 10, 7). Ceea ce învăța, pe de o parte, și faptul că L-a vestit și L-a arătat lumii pe Hristos, pe de altă parte, au făcut ca Sfântul Ioan să primească numele de Înainte-mergătorul Domnului.

Vestirea și apoi prezentarea Mântuitorului Iisus Hristos lumii constituie un aspect minunat al vieții sale. Marea binecuvântare

a lui Dumnezeu este că Sfântul Ioan Botezătorul devine prorocul care a profețit despre venirea lui Hristos și, în același timp, cel care a văzut împlinită profeția sa. El le-a vorbit oamenilor despre Hristos ca despre „Cel care vine după mine, Care înainte de mine a fost și Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălțămintei” (Ioan 1, 27). Iar după întâlnirea cu Iisus, este singurul dintre proroci care a putut spune: „Acesta este despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era” (Ioan 1, 30).

Numele Ioan este de origine ebraică și înseamnă *Dumnezeu este milostiv, Dumnezeu a avut milă, Dumnezeu S-a milostivit, dar de la Dumnezeu*. Dacă, de cele mai multe ori, alegerea numelui revine părinților, în cazul sfântului proroc, numele a fost ales de însuși Dumnezeu. Când Arhanghelul Gavriil

s-a arătat lui Zaharia și i-a dat vestea nașterii fiului său, i-a zis: „Nu te teme, Zaharia, pentru că rugăciunea ta a fost ascultată, și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fiu și-l vei numi Ioan. Și bucurie și veselie vei avea și de nașterea lui mulți se vor bucura. Căci va fi mare înaintea Domnului; nu va bea vin, nici altă băutură amețitoare și încă din pântecul mamei sale se va umple de Duhul Sfânt. Și pe mulți din fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeu lor. Și va merge înaintea Lui cu duhul și puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre copii și pe cei neascultători la înțelepciunea dreptilor, ca să gătească Domnului un popor pregătit” (Luca 1, 13-17). Mesajul îngerului este o profeție despre Sfântului Ioan, asemenea celor ale prorocilor dinainte. Astfel, numele are o dimensiune profetică, raportându-ne la Cel care l-a ales și la semnificația sa. Sfântul Ioan

devine darul lui Dumnezeu, nu doar pentru părinții săi, ci pentru întreaga umanitate, cel prin care Dumnezeu își arată mila față de sufletele însetate de izbăvire. Este ultimul pas, ultima etapă în istoria biblică a Vechiului Testament, înainte de activitatea în lume a Fiului lui Dumnezeu întrupat. Încheie o epocă, o etapă premergătoare și pregătitoare și deschide o alta. Încheie epoca prorociilor și o deschide pe cea a harului; face trecerea de la viețuirea oamenilor ca dreptate în Dumnezeu la viețuirea ca sfințenie în Dumnezeu.

Pentru Biserica noastră, Sfântul Ioan Botezătorul este cel mai mare sfânt de parte bărbătească. „Nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul” (Matei 11, 11) sunt cuvintele Mântuitorului care constituie cea mai bună prezentare a Înainte-mergătorului Domnului. Ultimul dintre proroci și, simbolic, primul

dintre apostoli, Ioan reprezintă legătura între Vechiul și Noul Testament. Întrupare a curajului și luptei statornice împotriva păcatului, Sfântul Ioan Botezătorul, care a dus o viață de înger în trup de om, ne arată că împărăția cerurilor se dobândește prin străduință continuă pentru atingerea țelului nostru suprem, mântuirea.

VIAȚA

 fântul Ioan Botezătorul s-a născut în timpul domniei regelui Irod cel Mare, cu șase luni înaintea Mântuitorului Iisus Hristos. Irod cel Mare a fost regele Iudeii, supus Imperiului Roman și împăratului Octavian Augustus, cel care a poruncit realizarea unui recensământ în întregul imperiu. Acest recensământ a prilejuit călătoria Fecioarei Maria și a bătrânului Iosif din Nazaret la Betleem, locul lor de origine, ca să se înscrie, moment în care a venit în lume Fiul lui Dumnezeu. Irod cel Mare a avut zece soții și mai mulți copii, pe trei dintre aceștia

omorându-i el însuși. Tot el a dat poruncă să fie uciși copiii de parte bărbătească cu vârsta de până la doi ani, în speranța de a-L ucide astfel și pe Pruncul Iisus, de a cărui proro-cire de împărat se simțea amenințat. După moartea sa, regatul Iudeii a fost împărțit de către Octavian Augustus între trei dintre fiii lui Irod: Irod Antipa, Filip și Arhelau. Toate aceste amănunte zugrăvesc un tablou al so-cietății acelor vremuri, în mijlocul căreia a propovăduit Sfântul Ioan Botezătorul, pe care a încercat să o schimbe, indicându-i alte re-pere, bazate pe căință și curățenie sufletească.

Părinții Sfântului Ioan, Zaharia și Elisa-beta, erau oameni care îl cinsteau pe Dumne-zeu și duceau o viață curată. Deși erau drepti înaintea lui Dumnezeu, nu au avut copii până la bătrânețe, fapt ce provoca o mare durere în sufletul lor. Lipsa copiilor este o mahnire pentru orice familie, cu atât mai mult pentru

famiiliile iudaice ale primului secol, care interpretau acest aspect drept o pedeapsă a lui Dumnezeu. Zaharia și Elisabeta s-au rugat întreaga viață pentru binecuvântarea de a avea un copil. Știindu-se oameni dreți, rugăciunea lor nu a izvorât din dorința de a schimba percepția celorlalți asupra lor, ca familie pedepsită de Dumnezeu, ci din dragostea părintească pe care o aveau în suflet. Acea dragoste care apare în sufletele oricărui soți înainte de nașterea copiilor și care îi determină să devină părinți, acea dragoste a lui Dumnezeu pentru noi, care L-a făcut să creeze lumea.

Deși înaintați în vârstă, Dumnezeu le împlinește cererea, pentru că în rugăciunea lor au dat dovadă de stăruință. Rugăciunile stăruitoare sunt întotdeauna ascultate de Dumnezeu, deoarece scot în evidență credința care ne învață că la Dumnezeu toate sunt cu